

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü

Sayı : B.12.0.TUG.0.02.010.07/ 1417
Konu : Tohumculuk Sektörü Denetim Talimatı
(2011/01)

28 / 02 / 2011
04403

Ülkemizde tohumlukların denetim ve kontrol işlemleri; 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu ve buna bağlı mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir. Genel Müdürlüğümüze intikal eden sorular ve görüş taleplerine göre, bu konuda iller arasında farklı uygulamalar yapıldığı anlaşılmaktadır. 15.5.2009 tarih ve 27229 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliği” çerçevesinde yetkilendirilen gerçek veya tüzel kişiler ile tohumculuk piyasasının denetimi aşağıdaki esaslara göre gerçekleştirilecektir.

A- Genel Esaslar:

1. Yıllık denetim programları tohumluk kontrolörü tarafından hazırlanacak ve şube müdürü tarafından onaylanacaktır. Bu programlarda denetim tarihi, denetimlerin kimler tarafından yapılacağı yer alacaktır.
2. Denetim işlemleri; İl Müdürlüklerinin önemli görevlerinden birisi olup, söz konusu denetimlere her türlü araç, ekipman ve personel katkısı sağlanacaktır.
3. Denetim işlemlerinde yalnızca kamu kaynakları kullanılacak, denetim yapılacak olan gerçek veya tüzel kişilerden ulaşım vb. gibi taleplerde bulunulmayacaktır.
4. Yetkilendirilen gerçek veya tüzel kişiler yılda en az bir defa mutlaka denetlenecektir. Bu denetimlerde birisi tohumluk kontrolörü olmak üzere en az iki teknik eleman bulunacak olup, teknik hizmetler sınıfında yer alan personelin hepsi tohumluk kontrolörü ile birlikte denetimlere katılarak, hazırlanacak olan denetim raporunu imzalayacaklardır.
5. Yapılan bütün denetim işlemlerine ait belgeler özel bir klasörde muhafaza edilecek olup, talep edilmesi halinde onaylı nüshaları Genel Müdürlüğümüze gönderilecektir.
6. Denetim sonunda düzenlenecek olan denetim formlarında, denetim yapılan iş yeri ile ilgili tespit edilen eksiklikler açık ve net biçimde formlara işlenecektir.
7. Daha önceki dönemlerde yapılan denetimlerde düzenlenen denetim formlarındaki belirtilen eksikliklerin ve tespit edilen yanlışlıkların devam edip etmediği karşılaştırılacaktır.
8. Denetimlerde, numune alınması ve gönderilmesinde; “Denetim Numunesi Formu EK-3” kullanılacaktır. Bu formlar iki nüsha halinde düzenlenerek bir nüshası numune alınan bayii/üreticiye verilecektir.
9. Denetimlerle ilgili bilgiler, her yıl sonunda Genel Müdürlüğümüz internet sitesinde bir örneği yer alan Yıllık Tohumculuk Faaliyetleri Raporuna işlenerek Genel Müdürlüğümüze gönderilecektir.

B- Tohum Yetiştiricilerinin Denetlenmesi:

10. Tohum yetiştiricilerinin denetlenmesi, Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliğinin 27 nci maddesi hükümlerine göre İl Müdürlükleri tarafından

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü

planlanarak gerçekleştirilecektir. Tohum yetiştiricilerinin denetlenmesi esnasında ÇKS kayıtlarının incelenmesinde, üretim yapılan bütün alanların ÇKS belgeleri talep edilmeyecek olup, sadece yetki aldığı bitki grubuna göre sahip olması gereken alanın ÇKS de olup olmadığı kontrol edilecektir.

11. Tohum yetiştiricilerinin denetlenmesinde yapılacak iş ve işlemler için özel bir form düzenlenmeyecek olup, denetim yapıldığına dair bir listenin oluşturulması yeterli olacaktır.

C- Tohum İşleyicilerinin Denetlenmesi:

12. Tohum işleyicilerinin denetimi özellikle tohumların işleme dönemlerinde yapılacaktır.
13. Tohum üreticilerine ve yetiştiricilerine ait kayıtların ayrı ayrı tutulup tutulmadığı ve yaptığı faaliyetlerin beyan edilen kapasite raporuna uygunluğu denetlenecektir.

D- Tohum, Fide, Fidan ve Süs Bitkisi Üreticilerinin Denetlenmesi:

14. Tohum, fidan, fide ve süs bitkisi üreticilerinin denetim zamanları iş yoğunluğuna göre İl Müdürlükleri tarafından belirlenecektir.
15. Denetimlerde beyan edilen teknik personelin de hazır bulunması talep edilecektir.
16. Denetimlerde üretimler ile ilgili kayıtlar, tesadüfî olarak kontrolör tarafından seçilecek olan en az bir parti üzerinden kontrol edilecektir.
17. Seçilen partinin üretimi, kontrolleri, etiketlenmesi ve pazarlanması ile ilgili bütün kayıtlar incelenecektir.
18. Tohumluk partilerine ait kayıtlarda sorun yaşanması durumunda üretici yazılı olarak uyarılacak, tekrarlanması halinde Tohumculuk Kanununun 12. Maddesi hükümleri uygulanacaktır.
19. Tohum üreticisinin depoları kontrol edilip satışa hazır durumdaki tohumluklar incelenecektir. Bu tohumluklarda, çeşitlerin kayıt altına alınmış olmadığı, yönetmeliklere aykırı şekilde etiketleme ve ambalajlama yapıldığı kontrol edilecek, sertifikalı olarak üretilen türlerden olmasına rağmen sertifikasız olarak üretilip satışa sunulduğunun tespit edilmesi halinde Tohumculuk Kanununun 12. Maddesi hükümleri uygulanacaktır.
20. Sebze tohumu konusunda tohum üretici belgesi sahibi olan üreticilerden mutlaka numune alınarak ilgili sertifikasyon kuruluşlarına gönderilecektir.
21. Beyan edilen teknik personelin çalıştığına dair Sosyal Güvenlik Kurumu belgeleri talep edilerek incelenecektir.
22. Denetleme işlemlerinde, belge düzenleme aşamasında daha önce kontrol edilmiş olan tesislerin varlığının devam edip etmediğine de bakılır. Üreticinin üretim tesislerinin taşınması durumunda, üreticilerin en kısa zamanda üretim tesisinin bulunduğu ilden yeni bir üretici belgesi alması gerekmektedir. Bu durumda denetleme işlemleri yapılmayacak olup, verilen üretici belgesi iptal edilerek, durum üretim tesislerinin taşınmış olduğu İl Müdürlüğüne, TTSM'ye ve Genel Müdürlüğe bildirilecektir. Buna benzer işlemlerde üretici adresi değişse dahi TTSM tarafından verilen üretici kodu değiştirilmeyecektir.
23. Tohum işleyici belgesi sahibi kişiler ile sözleşme yaparak üretici belgesi alan tohum üreticilerinin denetiminde, sözleşme imzalanan tohum işleyicisinin belgesinin hala geçerli olup olmadığı kontrol edilecektir.

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü

24. Hiçbir sınıfa girmeyen tohumluk raporu (Tohumluk olamaz raporu) almış olan partiler kesinlikle ticarete arz edilmeyecektir. Bununla ilgili bütün sorumluluk tohum üreticisindedir. Bu şekildeki tohumları ticarete arz edenler hakkında 5553 sayılı Tohumluk Kanunu'nun 12. Maddesine göre işlem yapılacaktır.
25. Hiçbir sınıfa girmeyen tohumluk raporu (Tohumluk olamaz raporu) almış olan partilere ait etiketler "Tohumluk Kontrolörü" nezaretinde imha edilecek olup bu durum 3 nüsha düzenlenecek olan tutanakla kayıt altına alınacaktır. Tutanaklara etiket seri numaralarının aralığı (serinin ilk ve son numarası) yazılacaktır. Üretici düzenlenen tutanağın bir nüshasını etiketi temin ettiği birime gönderecektir.
26. Sebze tohumu üreticilerinde standart tohumluk olarak üretilen partilerden seçilen örnek partiye ait tarla kontrolü, numune alınması ve laboratuvar analizleri ile ilgili belgeler talep edilecektir. Bu partinin hangi sertifikaya dayanılarak gerçekleştirildiği kontrol edilecektir.
27. Kendi laboratuvar analizini yaparak sebze tohumu üretimi yapan üreticilerin laboratuvar analizleri ile ilgili kayıtları kontrol edilecektir.
28. Süs bitkisi üreticilerinin kontrolünde belge verilirken ibraz edilen kapasite raporunda yer alan bilgilerin geçerli olup olmadığı kontrol edilecektir.
29. Tohum üreticilerinin TSÜAB, fidan üreticilerinin FÜAB, fide üreticilerinin FİDEBİRLİK ve süs bitkisi üreticilerinin SÜSBİR'e üyeliği ile ilgili belgeler kontrol edilecektir.
30. Denetim sonunda "Üretici Denetim Formu EK-1" iki nüsha halinde doldurularak bir nüshası üreticiye verilecektir. Bu formlar, denetimi yapan birimler ve denetim yapılan üreticiler tarafından muhafaza edilecektir.

E- Tohumluk Bayilerinin Denetlenmesi:

31. Tohumluk bayileri yılda en az bir defa, tohumluk faaliyetlerinin yoğun olduğu dönemde denetlenecektir.
32. Denetimlerde beyan edilen teknik personelin satışlara refakat edip etmediği kontrol edilecektir.
33. İlçelerde yapılan denetimler, tohumluk kontrolörü olması koşulu ile ilçe müdürlüklerinde çalışan teknik elemanlar tarafından da gerçekleştirilebilir.
34. Bayilerin Tohum Dağıtıcıları Alt Birliği (TODAB)'ne üyelikleri sorgulanacaktır.
35. Denetim esnasında örnekleme yöntemi ile bayide en fazla miktarda bulunan partiden numune alınarak sertifikasyon kuruluşuna gönderilecektir. Eğer söz konusu partiden, başka bir tohumluk bayisinden daha önce numune alınmışsa, numune alınmayan başka partilerden numune alınacaktır.
36. Yüksek miktarda sebze tohumu satışı yapan bayilerden tesadüfi olarak seçilen en az bir sebze çeşidinden numune alınarak sertifikasyon kuruluşuna gönderilecektir.
37. Türkçe temel bilgileri içermeyen ambalajlarda tohumluk satışı yasaktır. Yurtdışından gelen tohumluk paketlerinin üzerine sertifikasyon ve pazarlama yönetmeliklerine göre bulunması gereken asgari bilgiler ile çeşitle ilgili tanıtıcı bilgilerin yer aldığı etiketlerin yapılandırılması Türkçe bilgiler içermesi açısından yeterli görülecektir. Bayilerin Türkçe bilgiler içermeyen paketleri almış olduğu kişi veya kuruluşlar ile ilgili kayıtlar tutularak yıl sonunda bu kişi veya kuruluşlar Genel Müdürlüğe bildirilecektir.
38. Denetim esnasında bayide satılan tohumlukların, bağlı olduğu bitki grubuna ait sertifikasyon yönetmeliğinde belirtildiği şekilde ambalajlanıp, etiketlenmiş olduğu kontrol edilecektir. Tohum bayisinde yönetmeliklere uygun olmayan, ambalajlama ve etiketleme yapılmış tohumlukların veya sertifikasız ve milli çeşit listesinde olmayan çeşitlere ait tohumlukların satışının yapıldığının tespit edilmesi halinde; tohumlukları

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü

üreten üreticilerle ilgili bilgiler Genel Müdürlüğe bildirilecek, tohumluk bayisi bu tür tohumlukları satmaması konusunda uyarılarak, bu durum denetim tutanağına yazılacaktır. Sonraki denetimlerde aynı bayide bu şekilde satılan tohumluğa rastlanması halinde bayi hakkında Tohumculuk Kanununun 12. maddesi hükümleri uygulanacaktır.

39. Fidan satışı için yetkilendirilen tohumluk bayilerinde, açık köklü fidanları kum alanlarda bekleten bayilerden bekletme alanı ile ilgili son bir yıl içinde alınmış, bekletme alanının karantina etmenleri yönünden arı olduğunu gösteren toprak analiz raporu istenecektir.
40. Denetim sonucu alınan numunelere ilişkin sonuçlar bir dosyada ve elektronik olarak muhafaza edilecektir. Denetim sırasında alınan numunelerin analiz sonuçlarının olumsuz çıkması ve bu olumsuzluğun bayideki saklama koşullarından kaynaklandığı kanaatine varılması ve bu sorunun birden fazla yaşanması halinde tohumluk bayisine idari para cezası uygulanacaktır.
41. Denetim sonunda "Tohumluk Bayi Denetim Formu (EK-2)" iki nüsha halinde doldurularak bir nüshası bayiye verilecektir. Bu formlar denetimi yapan birimler ve denetim yapılan bayiler tarafından muhafaza edilecektir.

Yukarıda detaylı bir biçimde açıklanan uygulamalarda kullanılacak formlar elektronik ortamda Genel Müdürlüğümüz internet sayfasında (<http://www.tugem.gov.tr> - <http://www.tohum.tugem.gov.tr>) yer almaktadır. Bu formlarda düzeltme yapılması ile ilgili her türlü talepler, İl Müdürlükleri tarafından TÜGEM'e bildirilecektir. Genel Müdürlüğümüzce bu formlarda belirli dönemler halinde İl Müdürlüklerinin ihtiyaçlarına yönelik güncellemeler yapılacaktır. Bu nedenle, kontrollerde söz konusu formların Genel Müdürlüğümüz internet sayfasında yer alan son sürümlerinin kullanılmasına özen gösterilecektir.

Tohumculuk sektörü ile ilgili denetim işlemlerinin titizlikle yerine getirilmesi ve bu işlemlerde yukarıda belirtilen hususlara göre hareket edilmesini önemle rica ederim.

Ali KARACA
Bakan a.
Genel Müdür
[İMZALANDI]

DAĞITIM :

Gereği :

- 81 İl Valiliği (İl Müdürlüğü)
- Sertifikasyon Kuruluşları
- TÜRKTOB

Bilgi :

Teftiş Kurulu Bşk.lığı

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü

ÜRETİCİ DENETİM FORMU

EK-1

Tohum Üretici Belge Tarih ve No	Fide Üretici Belge Tarih ve No	Fidan Üretici Belge Tarih ve No	Süs Bitkisi Üretici Belge Tarih ve No
Ticaret Ünvanı			
Adresi			
Teknik Personel	Adı Soyadı: TC Kimlik No: SGK belgeleri güncel mi? Evet – Hayır Eksikliklerin giderilmesi için verilen son tarih:		
Donanım Varlığı	Devam ediyor mu? Evet - Hayır Hayır ise eksiklikler; Eksikliklerin giderilmesi için verilen son tarih:		
Alt Birlik Üyeliği	Alt Birliğe üyelik belgesi var mı? Evet - Hayır Evet ise, Üye No: Hayır ise, belgenin ibraz edilmesi için verilen son tarih:		
Tohum İşleyicisi (Bu bölüm yalnızca tohum üreticileri için doldurulacaktır)	Sözleşme imzalanan tohum işleyicisi : Tohum İşleyicisinin Belge No : Geçerlilik süresi uygun mu? Evet - Hayır		
Tespit Edilen Eksiklikler			

..../..../. tarihinde yukarıda belirtilen adreste, 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu ve Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliği'nin 27. maddesi ve ilgili mevzuatlara göre denetim yapılarak, düzenlenen bu tutanak imza altına alınmıştır.

Denetim ve Kontrol Yapanlar :

Sorumlu Yönetici:

Adı Soyadı :
İmza :
(Firma Kaşesi)

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü

TOHURLUK BAYİ DENETİM FORMU

EK-2

Belge No	Tohum	Fide	Fidan
Ticaret Ünvanı			
Teknik Personel	Adı Soyadı: SGK Belgeleri Güncel mi?	TC Kimlik No: Evet - Hayır	
Donanım Varlığı	Devam ediyor mu? Hayır ise eksiklikler;	Evet - Hayır	
	Eksikliklerin giderilmesi için verilen son tarih:		
Alt Birlik Üyeliği	Alt Birliğe üyelik belgesi var mı? Evet ise Üye No: Hayır ise belgenin ibraz edilmesi için son tarih:	Evet - Hayır	
Alınan Numune Bilgileri	Denetim sırasında Numune alındı mı? Evet - Hayır Alınan numuneye ait tohumluğun: Üreticisi veya ithalatçısının Ticari Adı: Türü : Çeşidi : Parti numarası :		
Bayideki Fiziksel Koşullar ile İlgili Bilgiler	Tohumlukların standardının düşmesine etki edecek herhangi bir unsur mevcut mu? Evet - Hayır Evet ise unsur hakkında açıklama: Olumsuzluğun giderilmesi için verilen son tarih:		
Bayide Satılan Tohumluklarla İlgili Tespitler	Sertifikasız tohum satılıyor mu? Evet - Hayır Evet ise üretici firma adı, tohumluğun tür ve çeşidi: Satılan tohumların ambalaj ve etiketleri yönetmeliklere uygun mu? Evet - Hayır Ambalajı ve etiketi uygun olmayan tohumun tür ve çeşidi üretici firma adı: İkinci yılda satılan tohumluk mevcut mu? Evet - Hayır Analiz Raporu var mı? Evet - Hayır İkinci yıl satılıp Analiz Raporu olmayan tohumluğun Üretici Firmasının Ticari Adı, Tohumluğun tür çeşit ve miktarı:		
Tespit Edilen Diğer Eksiklikler			

..../..../..... tarihinde yukarıda belirtilen adreste, 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu ve Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliği'nin 27. maddesi ve ilgili mevzuatlara göre denetim yapılarak, düzenlenen bu tutanak imza altına alınmıştır.

Denetim ve Kontrol Yapanlar :

Sorumlu Yönetici:

Adı Soyadı :

İmza :

.....

(Firma Kaşesi)

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü

DENETİM NUMUNESİ FORMU

EK-3

Numune Alan Kurum	
Alınan Numunenin Kodu: 22-2010-001 (İl plaka kodu, numunenin alındığı yıl, bayilerden alınan numune sırası)	
Üretici / Bayinin Ticaret Ünvanı	
Alınan Numunenin Parti Numarası	
Sertifika veya Raporu Düzenleyen Kuruluş	
Alınan Numunenin Tür ve Çeşidi	
Numune Alınan Partinin Bayideki Ambalaj Adedi (çuval, torba, kutu, paket vs.):	
Numunenin Alındığı Yerin Depolama Şartları (Şartların tohumlukların vasfını devam ettirmesine olumsuz etkisi tespit edilmiş ise açık biçimde yazılacaktır)	
Numunenin Alındığı Tarih	
Alınan Numune Miktarı (kg, gr, paket, kutu vb.)	

Numune Alanlar :

Sorumlu Yönetici:

Adı Soyadı :
İmza :

.....
.....
(Firma Kaşesi)